

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra NATURENS OG FOLKE-RETTENS KUNDSKAB

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 392. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg01val-shoot-idm140427225313456/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- *Numantiner*, Indbyggerne i Numantia, en By i Nordspanien i Oldtiden, som i en Aarrække kæmpede mod Rom. - *besværg*, *besvære*. - *skille derved*, befri derfor.
- S. 119. *Overdaad*, Overdaadighed, Luxus. - *hindre*, standse. - *forholdes*, tilbageholdes. - *Intervention og Middel*, Mellemkøbst og Formidling. - *Stapler*, Oplagssteder for Handelsvare. - *dependerer*, afhænge.
- S. 120. *maadelig Gave*, passende Bidrag. - *svelge*, svulmer. - *Vare-Tegn*, Vartegn, Sømærker. - *fyre*, opretholde Fyr (Baal). - *helst*, særlig. - *udi Faveur af*, til Fordel for, med Begunstigelse af.
- S. 121. *udi Possession af*, i Besiddelse af. - *dens Afgift*, dvs. de Indtægter den giver. - *hvad særdeles Frihed*, hvilken speciel Frihed (for at betale Afgift). - *Middel-Linien*, Midterlinien. - *Terminus*, Grænse.
- S. 122. *Præscription*, Forældelse, Tab af Fordringsret. - *Lovhævd*, el. Lovhævd, det at skaffe sig lovmæssig Bekræftelse af Ejendomsforhold ved at aflægge Ed paa, at vedkommende Ting allerede i mange Aar uantastet har været i ens Besiddelse. - *udi sidste Fred*, dvs. Freden i Fredensborg 1720 efter Store Nordiske Krig, hvor Sverige opgav Kravet om Toldfrihed i Øresund. - *Regiering*, Styreform, Forfatning.
- S. 123. *et Landskab*, et Land, en Landsdel. - *noget rart*, noget usædvanligt, mærkeligt. - *Franciscus à Victoria*, spansk Teolog (o. 1500), i et Skrift *De Indis*, Om Indien. - *meddeele*, levere. - *de 7 dyre Aar*, de 7 knappe Aar.
- S. 124. *Gevær*, Vaaben. - *Arans den Clusiner*, Sønnesøn af Tarquinius Priscus, som var Konge i Rom o. 600 f. Kr. og grundlagde et etrusk Dynasti i Rom. Navnet Clusiner er efter den gl. etruske By Clusium i Toscana, (det nuværende Chiusi). - *Udi en høyere Grad*, dvs. af en højere Grad, idet Tjenesterne kvalitetsmæssigt inddeles i Grader. - *besynderlig*, særlig. - *meddeele dem*, giver dem. - *forskyld*, fortjene. - *angenemme*, *angene*, behagelige, kærkomne.
- S. 125. *søges med Retten*, tiltales, sagsøges. - *ansees andet end*, be-
trages som andet end. - *Lacedæmoniske* (spartanske) *Dommer Chilo*, Chilon var en af Oldtidens »7 Vise«. - *var udi saadan casu*, befandt (sig) i en saadan Situation.
- S. 126. *Aul. Gell.*, Aulus Gellius, (f. ca. 130 e. Kr.), romersk Skribent. Forfattede Blandingsværket *Noctes Atticae* (Attiske Nætter), hvortil Holberg henviser her. - *ostenterede sig af*, gjorde sig til af. - *persvadere*, overtale. - *dispenseres*, fritages. - *udaf Høfligheds og Kærligheds Lov ikke kunde tilfyldest forsikre sig om*, ikke kunde have tilstrækkelig Tiltro til paa Grundlag af H.'s og K.'s Lov. - *sluffes*, aftales. - *bevise*, yde.
- S. 127. *u-ryggeligen*, urokkeligt, ufravigeligt.